

Krzysztof RUTKOWSKI

Uniwersytet w Białymstoku

KILKA UWAG O ASYMILACJI ZAPOŻYCZEŃ Z ZAKRESU TERMINOLOGII KOMPUTEROWEJ W JĘZYKU ROSYJSKIM

W ciągu ostatnich kilkunastu lat życie społeczeństw Europy Środkowo-Wschodniej zmieniło się w radykalny sposób za sprawą intensywnego wpływu technologii informatycznych i komputerowych. Dziś bez sprzętu komputerowego trudno sobie wyobrazić szkołę, w wielu przypadkach działalność zawodową, a nawet różne formy aktywności podejmowanych w domu. W kontekście rozwoju języka rosyjskiego spowodowało to pojawienie się nowej warstwy słownictwa, która w niniejszym artykule będzie roboczo zdefiniowana pod nazwą „terminologia komputerowa”. Niemal w całości była ona (i nadal jest) bezpośrednio przejmowana z języka angielskiego¹, co nietrudno ustalić w świetle oczywistego faktu, że prekursorem i jednocześnie niekwestionowanym liderem wynalazczości w dziedzinie technologii komputerowych są Stany Zjednoczone. I choć współcześnie wytwarzaniem produktów z tej branży zajmują się firmy z całego świata, to wszystkie one w technologicznym opisie badań i produkcji oraz późniejszych działaniach marketingowych operują językiem angielskim.

Jako nośnik komunikacji leksyka komputerowa nie stanowi kompletnej całości, ponieważ użytkownicy komputerów, reprezentujący różne grupy społeczno-zawodowe, formułując wypowiedzi związane z szeroko pojętą technologią komputerową i jej obsługą, czerpią z tego repozytorium leksykalnego w sposób dość zróżnicowany. Innym słownictwem posługują się bowiem programiści, innym operatorzy systemów, podob-

¹ Por. H. С. Валгина, *Актуальные процессы в современном русском языке*, Москва 2003, с. 119.

nie hakerzy, webmasterzy, a jeszcze innym nieprofesjonalni użytkownicy komputerów osobistych – chociażby internauci czy amatorzy gier i multi-mediów. Kompetencje językowe każdej z wymienionych tu grup w zakresie doboru słownictwa charakteryzują się pewną autonomią, obszarami leksykalnymi tylko dla nich właściwymi. Niemniej jednak leksykę komputerową można rozpatrywać jako zbiór jednostek, przy czym będą go tworzyć dwie nawzajem przenikające się płaszczyzny. W obrębie pierwszej z nich są usytuowane poszczególne części „peryferyjne”, z wąsko specjalistyczną terminologią, o nieczytelnej dla większości użytkowników innych grup semantyce (np. *валідатор, кластер, препроцессор*), natomiast drugą płaszczyznę stanowi swoista część „centralna”, która będzie wspólna, zrozumiała dla ogółu użytkowników technologii komputerowej (np. *жесткий диск, лэптоп, принтер*).

W niniejszym artykule przedmiotem opisu będzie słownictwo należące do drugiej z wyżej wymienionych grup. Zostaną przedstawione sposoby jego asymilacji² oraz kategorie przyswojenia w języku rosyjskim. Za podstawowe źródła ekscerpacji materiału egzemplifikacyjnego obrano słowniki specjalistyczne oraz korpus języka rosyjskiego³.

Na wstępie należy zaznaczyć, że o asymilacji zapożyczeń można mówić wyłącznie w odniesieniu do tych jednostek, które w języku biorącym oprócz treści kontynuują również wyjściową formę znakową (graficzną i/lub akustyczną). Do takich należą tylko pożyczki właściwe oraz częściowo (połowicznie) formacje hybrydalne. Pozostałe, czyli m.in. kalki semantyczne, strukturalne, frazeologiczne, jako że już na etapie adaptacji są osadzone w gotowym lub morfologicznie replikowanym na wzór oryginału szkieletcie słowotwórczym, zabiegom asymilacyjnym nie muszą być poddawane.

Angielskie zapożyczenia komputerowe w języku rosyjskim zadomawiają się z różną siłą, dlatego obraz ten przedstawia się dość niejednolicie. Na stopień ich zasymilowania może wpływać kilka czynników (często nakładających się na siebie) i wówczas mówimy o wysokim poziomie przyswojenia. Jeśli zaś asymilacja zapożyczanych jednostek nie przebiega wielotorowo, to integrują się one z innymi elementami sys-

² W niniejszym artykule terminem *asymilacja* określamy jest stopień przystosowywania przejętej jednostki leksykalnej do systemu językowego – w odróżnieniu od *adaptacji*, czyli sposobu przejmowania samej jednostki pojęciowej.

³ Szczegółowe informacje na temat adresów bibliograficznych źródeł znajdują się na końcu artykułu.

temu językowego tylko w pewnym, ograniczonym zakresie. Reasumując, stopień przyswojenia zależy od spełnienia pewnych warunków, zresztą takich samych, jakim funkcjonując w systemie językowym, podlegają również wyrazy rodzime czy już przyswojone. Do owych warunków zalicza się m.in.: wykształcenie form fleksyjnych (odmiana w pełnym lub częściowym paradygmacie), zdolności derywacyjne, aktywność syntaktyczna, wymowa i ortografia (oryginalna lub dostosowana do warunków artykulacyjnych i norm ortograficznych języka zapożyczającego)⁴ i wreszcie – w przypadku języka rosyjskiego, korzystającego z alfabetu cyrylicznego – transpozycja graficzna (transkrypcja lub transliteracja). Kierując się kryterium stopnia przyswojenia do systemu języka rosyjskiego, można wyróżnić co najmniej trzy grupy angielskich zapożyczeń komputerowych (jest to oczywiście podział umowny).

1. Do pierwszej grupy należałoby zaliczyć jednostki, które zachowują oryginalną grafie, nie odmieniają się i nie są aktywne słowotwórczo, wpisują się jednak w kontekst językowy, tworząc określone związki składniowe z innymi wyrazami, np. *AMD* (на базе процессоров AMD)⁵, *CD* (обмен CD), *BIOS* (компьютер содержит проверенные BIOS), *MS-DOS* (в среде MS-DOS), *Excel* (работать с таблицами Excel), *Gmail*, *Google* (на Google), *IBM* (составить конкуренцию IBM), *Internet Explorer* (с установленным Internet Explorer), *Linux* (работать на Linux), *LCD* (с LCD монитором), *Microsoft* (соглашение с Microsoft), *Toshiba* (работники Toshiba), *Windows* (совместимость с Windows), *Word* (работать в Word), *WWW* (сайты WWW).

Powyższe przykłady – abrewiatury, ale przede wszystkim nazwy własne – należą do tej kategorii zapożyczeń, które z natury swojej są trudno przyswajalne⁶. W ich przypadku sposób zapisu wciąż jeszcze bezpośrednio naśladuje oryginalne, anglojęzyczne formy źródłowe. Wprawdzie zdarzają się przetransponowane na cyrylicę warianty typu *Ворд*, *Гугл*, *Дж.майл*, *Интернет Эксплорер*, *Линукс*, *Майкрософт*, *Макинтош*, *Тошиба*, *Уиндоус/Виндовс*, *Эксель/Эксел*, jednak w takiej dystrybucji graficznej są one używane zdecydowanie rzadziej. W praktyce nie znaj-

⁴ Por. J. Bartmiński, *Nazwiska obce na tle kontaktów językowych i kulturowych*, (w:) *Język a Kultura*, t. 7, *Kontakty języka polskiego z innymi językami na tle kontaktów kulturowych*, pod red. Jolanty Maćkiewicz i Janusza Siatkowskiego, Wrocław 1992, s. 10–11.

⁵ Materiał ilustracyjny pochodzi z Korpusu języka rosyjskiego.

⁶ Por. J. Bartmiński, *tamże*, s. 9.

duje ona raczej zastosowania w publicystyce czy wydawanej metodą tradycyjną literaturze fachowej (czyli w źródłach, które w przypadku braku lepszego punktu odniesienia mogą uchodzić za normatywne), a w charakteryzujących się różnym poziomem poprawności językowej luźnych tekstach (ogłoszeniach, wypowiedziach, dyskusjach, reklamach) redagowanych przez zwykłych użytkowników sieci WWW. Jeden z nielicznych wyjątków w tej grupie stanowi wyraz *Интернет*, dla którego obecnie taka postać graficzna jest dominująca, choć jeszcze kilka lat temu rywalizował on ze swoim angielskim pierwowzorem *Internet*.

Podobnym, choć nieco wyższym poziomem przyswojenia odznaczają się zapożyczenia będące w fazie przejściowej, bezpośrednio poprzedzającej stan nieodwracalnego przetransponowania warstwy graficznej. Występują one równolegle w dwóch zwykle porównywalnych pod względem częstości użycia postaciach⁷, tzn. w wariantach oryginalnym (angielskim) i cyrylicy (rosyjskim), por. *html* – *хтмл*, *online* – *онлайн*, *web* – *веб*. Porównywalna frekwencja świadczy o tym, że forma bezpośrednio przejęta i przetransponowana są w fazie rywalizacji. Owo ścieranie się ma oczywiście miejsce jedynie w dyskursie pisanym, ponieważ w wymowie obie muszą się dostosować do norm artykulacyjnych właściwych dla języka korzystającego z pożyczki. Ten stan rzeczy zwykle ma charakter przejściowy, bowiem jak pokazuje praktyka, użycie jednego z wariantów w końcu zostaje zmarginalizowane lub zupełnie zarzucone. Z tej rywalizacji najczęściej zwyciężają formy zasymilowane, co jest przejawem naturalnego, nieuchronnego, przebiegającego w zgodności z rozwojem języka procesu zagospodarowywania obcych elementów językowych. Na uwagę zasługuje fakt, że chociaż są one nieodmierne, przejawiają wprawdzie schematyczną, ale z drugiej strony wyjątkowo wysoką aktywność słowotwórczą – i to w obu wariantach jednocześnie, np. *html-код* / *хтмл-код*, *html-тэг* / *хтмл-тэг*, *html-файл* / *хтмл-файл*, *web-пространство* / *веб-пространство*, *web-страница* / *веб-страница*, *web-мастер* / *веб-мастер*, *web-сайт* / *веб-сайт*, *web-сервер* / *веб-сервер*, *online-конференция* / *онлайн-конференция*, *online-консультация* / *онлайн-консультация*, *online-режим* / *онлайн-режим*.

2. Na kolejnym progu przyswojenia – zdomowienia w systemie językowym – sytuują się zapożyczenia właściwe, które oprócz wykształcenia związków składniowych z innymi wyrazami spełniają przede wszyst-

⁷ Por. Korpus języka rosyjskiego.

kim kryterium przyswojenia graficznego. We wstępnej fazie ugruntuwywania się pod względem formy znakowej bardzo często kontynuują one postać źródłową⁸ (np. *display, Java, macrovirus, printer, kilobyte, megahertz*), dla języka rosyjskiego zrazu nieodmienną, nieprzystosowaną fleksyjnie, i dlatego ich asymilacja jest bardziej rozciągnięta w czasie niż w przypadku chociażby kalk semantycznych czy strukturalnych, które od samego początku bądź to już mają rozbudowaną, bądź łatwiej organizują sieć rozmaitych relacji z pozostałymi jednostkami systemu językowego. Po pokonaniu „bariery alfabetu” większość z nich automatycznie zaczyna jednak tworzyć paradygmaty odmiany według zastanych w języku rosyjskim wzorców fleksyjnych, np. *принтер, принтера, принтеру, с принтером, о принтере, принтеры* itd., *килобайт, килобайта, килобайту, с килобайтом, о килобайте, килобайты* itd. O ile początkiem polonizacji jest najczęściej poddanie obcego wyrazu odmianie, o tyle dla pożyczek w języku rosyjskim warunkiem wstępnym umożliwiającym pełną asymilację jest uzyskanie takiej postaci graficznej, w której będą one mogły swobodnie przejmować właściwy dla danego paradygmatu repertuar morfemów fleksyjnych i dzięki temu nawiązywać regularne relacje syntaktyczne.

Jako że jednostki sklasyfikowane w niniejszej grupie spełniają kryterium przyswojenia graficznego, niekiedy dochodzi do sytuacji, w której procesom asymilacyjnym towarzyszą wyrównania artykulacyjne rosyjskich głosek pod wpływem ich angielskich korelatów. Upodobnienia mogą znajdować odzwierciedlenie już na poziomie ortografii (i w konsekwencji w wymowie), np. *кэш, лэптоп, слэш, флэш-память*, bądź też jedynie w warstwie brzmieniowej, por. *апгре[э]йд, Инте[э]рн[э]т, инте[э]рфейс, компьюте[э]р, лазе[э]рный принте[э]р, моде[э]м, пане[э]ль, пле[э]ер, се[э]рвер, скане[э]р*. Należy przyznać, że opóźnia to proces asymilacji, zaburzając naturalne stosunki artykulacyjne panujące w języku rosyjskim, bo przecież typowe (historycznie uzasadnione) dla tego języka są połączenia spółgłosek miękkich z samogłoską [э], tzn. [л'э], [р'э], [т'э], [д'э], [с'э], [н'э], a nie twardych [лэ], [рэ], [тэ], [дэ], [сэ], [нэ]. Taka korekta artykulacyjna wydaje się jednak znajdować uzasadnienie. Przypuszczalnie zaszła w podanych tu i jeszcze innych wyrazach, aby nie dopuścić do ich zbyt silnej fonetycznej rusyfikacji i tym samym zapobiec powsta-

⁸ Por. Л. П. Крысин, *Русское слово, свое и чужое. Исследования по современному русскому языку и социолингвистике*, Москва 2004, с. 37.

niu form pod względem brzmieniowym nienaturalnie odbiegających od angielskich pierwowzorów.

Innym powszechnie stosowanym zabiegiem korekcyjnym, ale w tym przypadku wspomagającym, a nie opóźniającym asymilację, jest substytucja angielskiego półotwartego [u]. Ponieważ język rosyjski takiego dźwięku nie zna, korzystając z już utrwalonego i od dawna praktykowanego wzoru (np. *whisky* – *виски*, *Washington* – *Вашингтон*), zamienia go artykulacyjnie zbliżonym, rodzimym [v], stąd fonetycznie i graficznie przyswojone *веб*, *Виндовс*, *Википедия*, *Ворд*, *файрвол*, choć jak wspomniano wcześniej, akurat status nazw własnych w takim zapisie graficznym należy traktować jako co najmniej nieuregulowany. Podobną sytuację obserwuje się w odniesieniu do angielskiego (niegłuchego) [h], które w rosyjskim zwyczajowo jest zamieniane przez [r], np. *гипертекст* ≤ *hypertext* [haipertext]⁹, choć w tym przypadku na obecnym etapie zapożyczeń coraz częściej dostrzegalne są zaburzenia historycznych korelacji pomiędzy obu tymi dźwiękami, np. *хаб* ≤ *hub* [hab], *хардвер* ≤ *hardware* [harduer], *хакер* [haker] ≤ *hacker* (a nie jak byśmy oczekiwali: **габ*, **гардвер*, **закер*). Jeszcze ciekawszym, bo z perspektywy fonologicznej bardziej skomplikowanym przykładem wyrównań w warstwie brzmieniowej jest substytucja angielskich dyftongów przez rosyjskie jednogłoski, np. *декодер* ≤ *decoder* [dekeuder], *домена* ≤ *domain* [do-mein], *микروпроцессор* ≤ *microprocessor* [maikroprosesor], *хост* ≤ *host* [heust], choć i tu trudno dopatrywać się jakiegś systemowo przyjętej konsekwencji, ponieważ nie wszystkie zasymilowane zapożyczenia zdołały się od dyftongów uwolnić, por. *байт* ≤ *byte* [bait], *Бейсик* ≤ *Basic* [beizik], *браузер* ≤ *browser* [brauzer], *дисплей* ≤ *display* [displei], *драйвер* ≤ *driver* [draiver], *мейлер* ≤ *mailer* [meiler], *файл* ≤ *file* [fail].

Rosyjskie zapożyczenia komputerowe, jeśli już poddają się graficznej asymilacji, zwykle są transkrybowane. Transliteracji ulegają w ostateczności, choć trzeba przyznać, że zabieg ten raczej nie ma charakteru losowego – jest stosowany w konkretnym celu bądź motywowany określonymi przesłankami natury językowej. W jego efekcie niektóre nazwy wydają się zyskiwać na artykulacyjnej wyrazistości, np. *кейген* ≤ *keygen* [kigan], inne zaś, takie jak *директория* < *directory* [dairektory], *макרו-вирус* < *macrovirus* [makrovairus], *процессор* ≤ *processor* [prosesor] czy

⁹ W odniesieniu do nazw angielskich stosuję transkrypcję uproszczoną, dostosowaną do potrzeb niniejszego artykułu.

рестарт ≤ restart [ristart] fonetycznie dostosowują się do powszechnie Rosjanom znanych (bo przejętych dużo wcześniej i już w ich języku zakorzenionych), pod względem budowy i pochodzenia bezpośrednio z nimi korespondujących wyrazów *директор*, *вирус*, *процесс* oraz przedrostka *ре-*.

3. Zapożyczenia, które awansowały na trzeci, najwyższy poziom przyswojenia, oprócz tego, że dysponują cechami wymienionymi w poprzednich grupach, powinny odznaczać się sprawnością derywacyjną, a co się z tym wiąże – jeszcze wyższym stopniem asymilacji gramatycznej. W praktyce przekłada się to na zdolność do tworzenia mniej lub bardziej rozbudowanych gniazd słowotwórczych, por. *бит* (*битовый*), *буфер* (*буферный*, *буферизация*), *Интернет* (*интернетный*, *интернетовский*, *интернет-кафе*), *компьютер* (*компьютерный*, *компьютерицик*), *кэш* (*кэширование*, *кэшировать*, *кэширую*, *кэшер*), *онлайн* (*онлайновый*), *сайт* (*сайтовый*), *сервер* (*серверный*), *скан* (*сканирование*, *сканировать*, *отсканировать*, *отсканированный*, *отсканирую*, *сканированный*, *сканируемый*, *сканировавший*, *сканируя*, *просканировав*), *спам* (*спамить*), *файл* (*файловый*, *файлообменник*), *формат* (*форматирование*, *форматировать*, *переформатировать*, *форматирую*, *форматированный*, *сформатировать*), *хакер* (*хакерский*, *хакерство*). Jak widać, w większości nie są to formacje schematyczne i konstrukcyjnie tak proste jak chociażby analizowane wcześniej composita. Z wykorzystaniem części zapożyczonej (zwykle tematu rzeczownika) łączącej się z rodzimymi morfemami afiksalnymi (najczęściej sufiksami i prefiksami) mogą być tworzone jednostki należące do innych części mowy. To kategoriale zróżnicowanie nowo powstałych derywatów sprawia, że automatycznie uzyskują one fleksje, odpowiednio do ich gramatycznego profilu.

Gniazdo słowotwórcze rozrasta się szczególnie intensywnie, jeśli przejęty wyraz lub jego część zostanie przeniesiony do klasy czasowników. Wówczas potencjalnie może generować formy rodzajowe, osobowe, liczby, czasu, a niekiedy i aspektu, wszystkie dopuszczone regułami gramatyki imiesłowy oraz rzeczowniki odsłowne. Jeśli zaś pozostanie w obrębie imiennych części mowy, zwykle staje się podstawą innych rzeczowników i/lub przymiotników. Czasami procesy derywacyjne mogą okazać się na tyle aktywne, że na bazie jednego zapożyczonego komponentu, ale z wykorzystaniem różnych środków słowotwórczych, w obrębie tej samej kategorii gramatyczno-leksykalnej możliwe jest utworzenie wariantów, por. *интернетный* – *интернетовский*.

Prześledzenie rozwoju rosyjskich zapożyczeń komputerowych naraża na sporych trudności. Powodem jest fragmentaryczny stan opisu tej kategorii leksykalnej w normatywnych źródłach leksykograficznych. Dlatego wydaje się, że sugerowany przez niektórych językoznawców¹⁰ postulat, zgodnie z którym ostatnia (najbardziej zaawansowana) faza asymilacji zapożyczenia (jako takiego) zbiega się z momentem jego odnotowania w słowniku opisowym, nie znajduje należytego uzasadnienia. Oczywiście nie kwestionuje się tu faktu, że słownictwo komputerowe należy do repozytorium leksyki specjalistycznej, co byłoby zasadniczym przeciwskazaniem do rejestracji w słowniku ogólnym. Nie pozostaje to jednak w sprzeczności z tym, że znaczna jego część zdołała się zadomowić w codziennych aktach komunikacyjnych licznej rzeszy reprezentujących różne grupy społeczno-zawodowe użytkowników technologii komputerowych, przede wszystkim internautów, miłośników gier komputerowych czy osób na co dzień korzystających z programów użytkowych. Ponadto leksyka ta jest coraz wyraźniej obecna w środkach masowego przekazu, a w jakimś ograniczonym zakresie nawet w języku tych, którzy z komputerami mają niewiele do czynienia¹¹. Taka powszechność użycia prawdopodobnie spowoduje, że przynajmniej jej podstawowy zrąb, owa część wspólna, ostatecznie znajdzie miejsce w słownikach języka ogólnego. Do tego czasu jej kodyfikacją będą się zajmowały głównie sprofilowane kompendia terminologiczne.

Komputerowe zapożyczenia właściwe odgrywają istotną rolę we wzbogacaniu zasobu leksykalnego języka rosyjskiego. Nad pozostałymi kategoriami pożyczek mają one tę przewagę, że – po pierwsze – zwykle są bardziej ekonomiczne pod względem formy znakowej, po drugie – minimalizują ryzyko wypaczenia sensu przejmowanego pojęcia, i w końcu – w momencie zapożyczenia nie są obciążone jakimiś dodatkowymi konotacjami potencjalnie mogącymi wywoływać nieporozumienia językowe.

We współczesnej rosyjskiej praktyce piśmienniczej – zarówno tej oficjalnej, jak i funkcjonującej poza jakąkolwiek kontrolą językową – najczęściej są one transponowane fonetycznie (transkrybowane). Jest to wyrazem ich dążenia do integracji z rodzimym systemem językowym, a jednocześnie sprawia, że uniwersalizuje się na tle innych języków (tzn. internacjonalizuje się) ich warstwa brzmieniowa, bo na przykład rosyjskie

¹⁰ Na przykład: Л. П. Крысин, *op. cit.*, s. 44.

¹¹ Л. П. Крысин, *Русский язык сегодня*, Москва 2000, с. 44.

хакер (a nie: *хацкер), pomijając szczegółowe różnice artykulacyjne pomiędzy fonetycznymi odpowiednikami głosek w różnych językach, nie odbiega zbyt w wymowie od angielskiego *hacker*, niemieckiego *der Hacker* czy polskiego *haker*.

Do zdecydowanej mniejszości w grupie zapożyczeń właściwych należą jednostki graficznie niezasymilowane (np. *Google, Windows*). Trudno powiedzieć, jakie będą ich dalsze losy, tym bardziej że normatywne źródła leksykograficzne ostatecznie – prędzej czy później – wobec dwojakiemu sposobu ich zapisu będą musiały zająć jakieś stanowisko. W przestrzeni internetowej już teraz obserwuje się tendencję do ich graficznej standaryzacji, zastępowania formami w odbiorze mniej kontrastującymi, bardziej „swojskimi” (por. *Гугл, Виндовс/Уиндовс*).

Marginalne znaczenie w procesie przyswajania zapożyczeń komputerowych wykazuje transpozycja literowa (transliteracja). Unika się jej prawdopodobnie ze względów praktyczno-językowych – większość współczesnych użytkowników komputerów radzi sobie z językiem angielskim co najmniej w stopniu dostatecznym. Zwykle więc nie zachodzi potrzeba, aby – poza niezbędnymi (opisanymi wyżej) korektami artykulacyjnymi – uciekać się tu do transliteracji i tym samym deformować naturalną wymowę angielską.

Konkludując, należy podkreślić, że przejmowaniu terminologii komputerowej czy to z języka angielskiego, czy z innych źródeł bez wątpienia w dalszym ciągu będą towarzyszyły rozmaite procesy wyrównawcze (normatywizujące i kodyfikujące), docelowo prowadzące do jej maksymalnego zasymilowania z pozostałymi jednostkami języka rosyjskiego – na wszystkich jego poziomach. Trudno natomiast ustalić, z jaką intensywnością te procesy będą przebiegały i w jak dużej części zapożyczonego słownictwa znajdą odzwierciedlenie.

ŹRÓDŁA

- Англо-русский и русско-английский словарь компьютерной лексики*, ред. И. Н. Мизинина, А. И. Мизинина, И. В. Жильцов, Москва 2004.
- Англо-русский толковый словарь компьютерных терминов*, сост. Д. Н. Колесниченко, Санкт-Петербург 2009.
- Большой толковый словарь*, ред. С. А. Кузнецов, Санкт-Петербург 2003.
- Национальный корпус русского языка*. <http://ruscorpora.ru/>, stan na 15.03.2011.
- Толковый словарь современной компьютерной лексики*, ред. В. А. Дорот, Ф. А. Новиков, 3-е изд., Санкт-Петербург 2004.

SOME REMARKS ON BORROWED COMPUTER TERMS IN RUSSIAN LANGUAGE

Summary

The subject of the description are English lexical borrowings from the scope of computer terminology in Russian language. In the article there were characterized degrees and criteria of their assimilation.

The lexical loanwords are becoming assimilated with a different intensity. Such factors are forming the scale of their incorporation: creating inflected forms (paradigms of declination and conjugation), derivative abilities, syntactical activity, corrections within the scope of the pronunciation and the orthography resulting from articulatory differences of Russian and English sounds. Moreover, in case of Russian language, that uses the Cyrillic alphabet, a graphical transposition of borrowed names (mostly phonetic transcription, rarely transliteration) is an additional criterion determining the grade of their assimilation.